

1a edició, maig, 2006

© Del text, 2006

Manel Garcia Grau

© D'aquesta edició, 2006

Perifèric Edicions

C. Sèquia de Montcada, 13

46470 Catarroja (València)

Tel. 609 426 131

Fax: 961 270 038

e-mail: periferic@hotmail.com

Disseny col·lecció: El gos pigall, SL

Maquetació: José María de Gracia Bonache

Impressió: Romanyà-Valls

ISBN: 84-934847-3-3

Dipòsit Legal: B-19.682-2006

Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda, emmagatzemada o transmesa, de cap manera ni per cap mitjà, sense l'autorització prèvia i escrita de l'editor, tret de les citacions en revistes, diaris o llibres si se n'esmenta la procedència.

Davall del cel

Manel Garcia Grau

perifèric
edicions

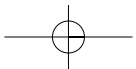
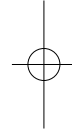
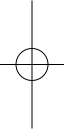
*Jo, tot fent via, era prop de la meva nau ben corbada,
quan algun déu em degué tenir pietat, sol com era/.../
em vaig fer nugar, amb els ulls tapats, al pal major
i vaig dir-los que no escoltaren el cant de les sirenes...*

HOMER
(L'Odissea, X)

*Moltes altres meravelles faria,
i totes les que em donessin la gana,
però a la vida no la serveixen arts ni senyals:
es de ferro i és de llei aquesta enyorança.*

JOSÉ SARAMAGO

A Xavier Dalfó i Simó, in memoriam.

De tan senzilla com ha resultat la troballa d'aquestes pàgines escrites pel meu nét, l'Oriol Guinot i Vives, al lector segurament podrà semblar-li que no és veritat, que tot és una pura invenció per part d'un xic que, després de perdre els seus pares i la seua germana en un terrible accident de trànsit, va trobar la manera d'escriure algunes coses que li anaven passant pel cap i per la vida i poder, així, trobar una vàlvula d'escapament o un refugi a la seua inesperada i amarga solitud. Però no. El que es llegirà en les pàgines següents és la pura veritat dels fets, els pensaments i les dèries que l'Oriol va escriure, de tant en tant i sempre depenent, com no podia ser d'altra manera, del seu inestable estat d'ànim, en aquest diari personal. Un diari que he trobat mig amagat en la tauleta de nit de l'habitació que ocupava quan venia a ma casa de Castelló fugint dels records encastats a les parets del seu pis de la plaça Fadrell castellonenc on havia viscut amb tota la seua família i es quedava uns quants dies. És així de simple.

No sé si tot el que el meu nét conta en aquests fulls va ocórrer així, perquè jo no estava en la seua pell, és clar, però puc comprendre, als setanta-quatre anys que tinc, com s'ho degué passar quan un eixe-

rit, despert i noble xicot de vint-i-dos anys com ell de sobte es quedava a soles en la vida: sols jo i la meua filla Remei, que vivia a Lleida i amb la qual l'Oriol mantenia, malauradament, una relació més freda, li vam poder donar suport, per part de la família, després dels fets d'aquell dia tan nefast en què el meu fill Ferran, la meua nora Carme i la petita Laura van perdre la vida en aquella carretera plena de cotxes velocíssims de joves que voltaven, i volten per les discoteques de la comarca.

És estrany, però, que es deixara aquests fulls a Castelló. I, a més, a la meua casa, quan sabia ben bé que, tractant-se d'un diari personal, podia haver-lo deixat perfectament al seu pis. Sé que viure sol en la casa on des de feia uns setze anys havien viscut tots plegats se li devia fer molt costa amunt. Ell hi anava poc, l'indispensable per, supose, tancar-se a estudiar els exàmens de la carrera de mestre que havia començat a la Universitat Jaume I o per quedar amb la Sílvia, la nuvieta que tenia des dels primers cursos a l'institut Penyagolosa de la capital de la Plana o amb algun amic. Amb tot, pel que he llegit, emocionada i compungida, he pogut entendre per què l'Oriol va decidir, una vegada va acabar els estudis de magisteri, deixar-ho tot i anar-se'n a Chiapas, a Mèxic, amb una ONG d'ajuda als xiquets del tercer món. D'això fa ja dos anys. Ben poques coses he sabut d'ell: en tot aquest temps, cinc cartes breus i una dotzena de trucades, pel meu natalici i per felicitar-me el Nadal i poca cosa més, per dir-me que estava bé i que havia trobat un motiu per poder tirar en-

davant i no sentir-se sol mai més, allí, entre els marginats i oblidats del món.

La veritat és que quan em va dir que se n'anava mai vaig sospitar que fóra tan lluny. Vaig pensar que se n'anava amb la Sílvia a donar una volta pels refugis dels Pirineus, com havia fet alguns estius. O bé que se n'aniria amb els seus millors dos amics, el Ramon i el Pep crec que es deien, a la casa que el primer tenia a Vistabella, al peu mateix del pic del Penyagolosa, a tancar-se per estudiar oposicions o a passar uns dies acampats intentant gaudir de la natura i oblidar-se un poc de la seua situació.

Quan em va esmentar que ja tenia els bitllets d'avió per a Mèxic em vaig quedar gelada. "A Mèxic, Oriol? Però, què se t'ha perdut a tu a l'altra part del món? Que t'has tornat boig?", li vaig dir, amb un to que reconec que no fóra el més adient en aquell moment. Ell sols em va mirar i, amb aquells ulls marrons de mussolet i amb un senzill gest amb els muscles, simplement em va dir que no li tornara a dir mai més si estava boig o no, que ja li ho havien dit algunes persones a les quals estimava i creia que totes estaven exagerant la nota sols perquè a voltes parlava a soles o estava com fora del món durant uns instants. Em va dir que, senzillament, havia d'anar-se'n perquè s'ofegava a Castelló, que havia deixat d'eixir amb la Sílvia després d'una baralla estúpida i sense cap motiu aparent i que necessitava desesperadament estar fora un temps, el que fera falta, per poder veure les coses des d'una altra perspectiva i poder refer, així, la seua vida.

—Però és necessari que siga a l'altra part de l'oceà? Tu saps que de misèria i de problemes n'hi ha també ben a tocar la mà...

—Sí —em contestà, això sí, molt convençut, tan convençut com no l'havia vist mai—, he llegit que allí necessiten mestres, metges, enginyers... i que el govern els té molt abandonats des de fa segles, sense escoles i amb els paramilitars furtant-los les terres cada dos per tres.

—Mira Oriol, jo no n'entenc d'eixes coses que m'expliques. Saps que les coses de la política no m'han interessat mai: ja vam tindre prou amb la guerra i la postguerra que ens va tocar viure als qui vam perdre. Reconec que això que dius està molt bé, però no creus que abans de llençar la teua vida intentant salvar el món intentes tirar endavant ací, on tens el teu lloc?

—Mira, iaia, ací tenia el meu lloc, però ara no aguanto més: els pares i la Lau ja no estan. I no estaran mai més i no puc viure del seu record. Si faig això com fins ara sé que em tornaré boig, com tu dius, que tard o prompte hauré d'anar al psicòleg i que la meua vida mai tindrà un sentit ben meu. A més, crec que no llanço la meua vida: sols vull veure-la i viure-la d'una altra manera. Sé que se't fa difícil, però espero que algun dia em compregues...

La veritat és que li vaig dir, a contracor, que el comprenia i acceptava les seues raons, però que no estava del tot convençuda que anar-se'n a la selva amb els indígenes fóra un bon mètode per poder lluitar. Després d'aquella breu conversa sols recorde

que va entrar a la cambra on sempre dormia quan venia a casa, va acabar d'agafar alguns estris, un parell de llibres i un abric que un dia va ser del seu iaio Joaquim i, després de donar-me un bes i una abraçada ben sentits, se'n va anar amb el bitllet d'avió a la mà i la petita maleta de rodes a l'altra.

Fa uns dies vaig trobar, com he dit, aquest diari. I llegint-lo he pogut saber com era la seua vida i he pogut comprendre moltes de les coses i raons que van portar-lo lluny de casa. Aquestes pàgines que segueixen no són sinó la seua història i els seus pensaments, dèries i esperances, unes paraules que, com diu quasi al principi, va decidir escriure "per tal de no tornar-me boig entre tanta solitud".